

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

TIETOSUOJAILMOITUS TUTKIMUKSESTA TUTKIMUKSEEN OSALLISTUVALLE

22.03.2019

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista, eikä tutkittavan ole pakko toimittaa mitään tietoja. Tutkimukseen osallistumisen voi keskeyttää.

Tietosuojailmoitus on toimitettu suoraan tutkittavalle, ja julkaistu tutkimushankkeen verkkosivulla.

1. TUTKIMUKSEN NIMI, LUONNE JA KESTO

Liikuntaa ja terveystietoa opettavien opettajien arviointiosaamisen kehittäminen -opettajankoulutuksen kehittämishanke tehdään kertatutkimuksena vuosina 2018-2020.

2. MIHIN HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY PERUSTUU

Henkilötietojesi käsittely on tarpeen yleisen edun mukaisen tieteellisen tutkimuksen toteuttamiseksi tietosuojalain 4 § 3-kohdan mukaisesti.

3. TUTKIMUKSESTA VASTAAVAT TAHOT

Rekisterinpitäjä on: Jyväskylän yliopisto, Seminaarinkatu 15, PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto. Vaihde (014) 260 1211, Y-tunnus 0245894-7. **Jyväskylän yliopiston tietosuojavastaava:** tietosuoja@jyu.fi, puh. 040 805 3297.

Tutkimuksen vastuullinen johtaja: Mirja Hirvensalo, 0408053944, mirja.hirvensalo@jyu.fi, Liikuntatieteellinen tiedekunta, PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto.

Yhteyshenkilö: Henna Haapala, 0406823143, henna.l.haapala@jyu.fi, Liikuntatieteellinen tiedekunta, PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto.

Tutkimuksen suorittajat: Henkilötietoja käsittelevät ovat sopimussuhteessa Jyväskylän yliopistoon. Lisätietoja henkilöistä saa tutkimuksen johtajalta.

Henkilötietojen luovuttaminen: Hankkeen yhteistyökumppaneina toimivat liikunnan ja terveystiedon yliopistonlehtorit ja -opettajat seuraavista opettajankoulutusyksiköistä: Helsingin yliopisto, Turun yliopisto (Turun ja

Rauman kampus), Tampereen yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Oulun yliopisto, Lapin yliopisto ja Åbo Akademi.

Yhteistyökumppanit osallistuvat tutkimusmittarien kehittämiseen ja oman opettajankoulutusyksikkönsä tiedonkeruuseen toimittamalla opettaja-opiskelijoille linkin sähköiseen kyselylomakkeeseen (tiedot tallentuvat Jyväskylän yliopiston palvelimella olevaan kyselyohjelmistoon), ja ne voivat osallistua tulosten analysointiin ja raportointiin.

Opettajaopiskelijoiden kyselylomakkeella saatuja tietoja voidaan luovuttaa yhteistyökumppaneille hankkeen tavoitteiden mukaista tarkoitusta varten, esimerkiksi opinnäytetöiden tekemiseen. Yhteistyökumppaneiden kanssa on tällöin määritelty henkilötietojen käsittelyn tavoitteet ja keinot, ja kaikkia osapuolia sitovat salassapitovelvollisuudet.

4. TUTKIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Tämän hankkeen tarkoituksena on (i) kartoittaa opettajankoulutuksen ja koulujen arviointikulttuuria liikunnassa ja terveystiedossa, (ii) tunnistaa arviointiin liittyviä ajattelu- ja toimintamalleja, haasteita ja tarpeita sekä opettajien että oppilaiden kokemana, ja (iii) kehittää opettajien arviointitietoisuutta ja -tapoja uudistavia vuorovaikutteisia oppimis- ja koulutusprosesseja. Kolmessa osahankkeessa tutkitaan liikunnan ja terveystiedon arviointia, mallinnetaan ja toteutetaan tutkimustiedon perusteella oppimiskokonaisuuksia ja täydennyskoulutusta.

Tutkimukseen tavoitellaan osallistuvaksi noin 500 opettajaopiskelijaa, 300 opettajaa sekä 50 oppilasta.

5. TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN KÄYTÄNNÖSSÄ

Aineistonkeruu toteutetaan keväällä 2019 (opettajaopiskelijat ja opettajat) sekä syksyllä 2019 – keväällä 2020 (opettajaopiskelijat, opettajat ja oppilaat). Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista ja aineistoa kerätään tutkimuslupien mukaisesti.

Opettajaopiskelijoita (joiden opintoihin kuuluu liikunnan ja/tai terveystiedon opintojaksoja) kaikissa Suomen opettajankoulutusyksiköissä pyydetään vastaamaan nimettömään sähköiseen kyselylomakkeeseen. Lomakkeessa kysytään opiskelijoiden taustatietoja, käsityksiä oppilasarviointista, arvioinnin opettamisesta opintojen aikana sekä koettua arviointiosaamista liikunnassa ja terveystiedossa. Kyselyyn vastaaminen kestää noin 15 minuuttia.

Työelämässä olevia, liikuntaa ja/tai terveystietoa opettavia opettajia pyydetään vastaamaan nimettömään sähköiseen kyselylomakkeeseen. Lomakkeessa kysytään opettajien taustatietoja, käsityksiä oppilasarviointista, arvioinnin toteuttamisesta liikunnassa ja terveystiedossa sekä koettua arviointiosaamista liikunnassa ja terveystiedossa. Kyselyyn vastaaminen kestää noin 15 minuuttia.

Oppilailta ja tarvittaessa heidän vanhemmiltaan (perusopetus ja lukio) pyydetään erillinen lupa yksilölliseen teemahaastatteluun, jossa kysytään oppilaan mielipidettä liikunnan ja terveystiedon arvioinnista. Haastattelu kestää noin 20-30 minuuttia, ja tulokset raportoidaan anonyymeina.

Opettajankoulutusyksiköissä toteutettavaan peruskoulutukseen sekä erillisiin opettajien täydennyskoulutuksiin (liikunnan ja terveystiedon arvioinnin oppimiskokonaisuudet) osallistuvilta pyydetään erillinen lupa käyttää heidän taustatietojaan, koulutusta varten tuottamia ennakotehtäviä liikunnan ja terveystiedon arvioinnista sekä oppimistehtäviä ja palautetta arvioinnin mallintamisesta ja soveltamisesta. Arvioinnin mallintamiseen ja soveltamiseen liittyvissä oppimistehtävissä pyydetään erillinen lupa jakaa materiaalia eteenpäin julkisesti, ja materiaalia jakavat opettajaopiskelijat ja opettajat voivat halutessaan esiintyä omalla nimellään tai nimettömänä.

Opettajia pyydetään jakamaan hankkeen nettisivuilla (liikuntatieteellisen tiedekunnan Peda.net-sivuilla) heidän hyväksi kokemiaan liikunnan ja terveystiedon oppilasarvioinnin toimintamalleja/käytänteitä ja niihin liittyvää materiaalia julkisesti eteenpäin jaettavaksi. Tämä osio on avoin hanketoimijoille ja tutkimukseen osallistujille, ja materiaalia jakavat opettajat voivat halutessaan esiintyä omalla nimellään tai nimettömänä.

Tutkimuksessa käytettävät menetelmät ovat turvallisia, eikä mittauksiin tai tutkimuksiin liity riskejä tai haittoja tutkittaville.

6. TUTKIMUKSEN MAHDOLLISET HYÖDYT JA HAITAT TUTKITTAVILLE

Tutkimus tuottaa tietoa liikunnan ja terveystiedon arviointiin liittyvistä käsityksistä, käytänteistä ja osaamisesta. Tietoa hyödynnetään opettajankoulutuksen ja täydennyskoulutuksen kehittämiseksi. Tutkimukseen osallistumisesta ei aiheudu osallistujille haittaa.

7. HENKILÖTIETOJEN SUOJAAMINEN

Tutkimuksessa kerättyjä tietoja ja tutkimustuloksia käsitellään luottamuksellisesti tietosuojalainsäädännön edellyttämällä tavalla. Tutkimukseen osallistuneiden tietoja ei voida tunnistaa tutkimukseen liittyvistä tutkimustuloksista, selvityksistä tai julkaisuista.

Arviointiin liittyvien mallinnusten/toimintamallien/käytänteiden kirjallisten kuvausten jakamiseen julkisesti pyydetään tutkimukseen osallistuvilta opettajaopiskelijoilta ja opettajilta erillinen lupa. Tutkimuslupia pyydetessä osallistujia kuitenkin informoidaan siitä, että hanke ei voi taata täyttä anonymiteettiä, sillä mallinnusten/toimintamallien/käytänteiden julkinen jakaminen voi tietyissä tapauksissa (esim. harvinainen käytänte tai konteksti) mahdollistaa tunnistamisen. Julkaisuissa käytetään myös suoria lainauksia, pyrkien

kuitenkin varmistamaan, etteivät osallistujat ole helposti tunnistettavissa, elleivät he sitä itse halua.

Henkilötietojen suojaamiseksi käytetään seuraavia suojatoimia:

- ☒ tutkimuksella on vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmä;
- ☒ henkilörekisteri hävitetään tai siirretään arkistoitavaksi tai sen tiedot muutetaan sellaiseen muotoon, ettei tiedon kohde ole niistä tunnistettavissa, kun henkilötiedot eivät enää ole tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi.
- ☒ toimenpiteet, joilla parannetaan henkilötietoja käsittelevän henkilöstön osaamista (koulutus, ohjeet)
- ☒ rekisterinpitäjän ja käsittelijän sisäiset toimenpiteet, joilla estetään pääsy henkilötietoihin;
- ☒ tietoturvalliset henkilötietojen käsittely-ympäristöt;
- ☒ muut organisatoriset toimenpiteet (kuten koulutus ja sopimukset tutkimusavustajien kanssa)

Tutkimusaineistoa säilytetään Jyväskylän yliopiston tutkimusaineiston käsittelyä koskevien tietoturvakäytänteiden mukaisesti.

8. TUTKIMUSTULOKSET

Tutkimuksessa valmistuu tieteellisiä julkaisuja, opinnäytetöitä, kongressi- ja seminaariesityksiä, opetusta ja täydennyskoulutusta, käytännön sovelluksia, raportteja ja opetus- ja koulutusmateriaalia.

Tuloksia ja materiaaleja jaetaan julkisesti hankkeen eri kanavien kautta.

9. TUTKIMUKSEN KUSTANNUKSET JA TALOUDELLISET SELVITYKSET

Tutkimukseen osallistumisesta ei aiheudu osallistujille kustannuksia. Tutkimuksen rahoituksesta vastaa Opetus- ja kulttuuriministeriö rahoittaen tutkimuksen taustalla olevaa kehittämishanketta.

10. TUTKITTAVAN OIKEUDET JA NIISTÄ POIKKEAMINEN

Tutkittavalla on oikeus tehdä valitus Tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli tutkittava katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä. (lue lisää: <http://www.tietosuojafi.fi>).

Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi hankkeessa ja mitä henkilötietojasi hankkeessa käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista seuraavissa tapauksissa:

- a) henkilötietoja ei enää tarvita niihin tarkoituksiin, joita varten ne kerättiin tai joita varten niitä muutoin käsiteltiin
- b) peruutat suostumuksen, johon käsittely on perustunut, eikä käsittelyyn ole muuta laillista perustetta
- c) vastustat käsittelyä (kuvaus vastustamisoikeudesta on alempana) eikä käsittelyyn ole olemassa perusteltua syytä
- d) henkilötietoja on käsitelty lainvastaisesti; tai
- e) henkilötiedot on poistettava unionin oikeuteen tai jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvan rekisterinpitäjään sovellettavan lakisääteisen veloitteen noudattamiseksi.

Oikeutta tietojen poistamiseen ei kuitenkaan ole, jos tietojen poistaminen estää tai vaikeuttaa suuresti käsittelyn tarkoituksen toteutumista tieteellisessä tutkimuksessa.

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (tietosuoja-asetuksen 18 artikla)

Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen, jos kyseessä on jokin seuraavista olosuhteista:

- a) kiistät henkilötietojen paikkansapitävyyden, jolloin käsittelyä rajoitetaan ajaksi, jonka kuluessa yliopisto voi varmistaa niiden paikkansapitävyyden
- b) käsittely on lainvastaista ja vastustat henkilötietojen poistamista ja vaadit sen sijaan niiden käytön rajoittamista
- c) yliopisto ei enää tarvitse kyseisiä henkilötietoja käsittelyn tarkoituksiin, mutta sinä tarvitset niitä oikeudellisen vaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi
- d) olet vastustanut henkilötietojen käsittelyä (ks. tarkemmin alla) odottaessa sen todentamista, syrjäyttävätkö rekisterinpitäjän oikeutetut

perusteet rekisteröidyn perusteet.

Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen (tietosuoja-asetuksen 20 artikla)

Sinulla on oikeus saada yliopistolle toimittamasi henkilötiedot jäsennellyssä, yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa, ja oikeus siirtää kyseiset tiedot toiselle rekisterinpitäjälle yliopiston estämättä, jos käsittelyn oikeusperuste on suostumus tai sopimus, ja käsittely suoritetaan automaattisesti.

Kun käytät oikeuttasi siirtää tiedot järjestelmästä toiseen, sinulla on oikeus saada henkilötiedot siirrettyä suoraan rekisterinpitäjältä toiselle, jos se on teknisesti mahdollista.

Vastustamisoikeus (tietosuoja-asetuksen 21 artikla)

Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin yliopisto ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää rekisteröidyn edut, oikeudet ja vapaudet tai jos se on tarpeen oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi. Yliopisto voi jatkaa henkilötietojesi käsittelyä myös silloin, kun sen on tarpeellista yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kohdassa kuvatuista oikeuksista saatetaan tietyissä yksittäistapauksissa poiketa tietosuoja-asetuksessa ja Suomen tietosuojalaissa säädetyillä perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

11. HENKILÖTIETOJEN SÄILYTTÄMINEN JA ARKISTOINTI

Säilyttäminen

Aineistoa säilytetään salasanasuojattuna yliopiston suojatuilla ja varmuuskopioituilla alustoilla tutkimuksen päättymiseen saakka, minkä jälkeen aineistoa säilytetään vain anonymisoituna. Manuaalinen aineisto säilytetään lukollisissa tiloissa Jyväskylän yliopistolla.

Arkistointi

Arkistointi tapahtuu sen jälkeen, kun hankkeeseen liittyneet tutkimukset ovat päättyneet, eikä aineistoa enää käytetä alkuperäiseen tarkoitukseen. Tutkimusaineisto arkistoidaan anonymina tutkimuksen päätyttyä tieteellisen tutkimuksen Tietoarkistoon (<http://www.fsd.uta.fi/fi/>).

12. REKISTERÖIDYN OIKEUKSIEN TOTEUTTAMINEN

Jos sinulla on kysyttävää rekisteröidyn oikeuksista voit olla yhteydessä yliopiston tietosuojavastaavaan. Kaikki oikeuksien toteuttamista koskevat pyynnöt toimitetaan Jyväskylän yliopiston kirjaamoon. Kirjaamo ja arkisto, PL 35 (C), 40014 Jyväskylän yliopisto, puh. 040 805 3472, e-mail: kirjaamo(at)jyu.fi. Käyntiosoite: Seminaarinkatu 15 C-rakennus (Yliopiston päärakennus, 1. krs), huone C 140.